

ა(ა)იპ - საზოგადოებრივი კოლეჯი
„ადამიანი და ბუნება“

1	პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა და საფეხური	მე -4 საფეხურის პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა - მასაჟისტი
2	სასწავლო კურსის დასახელება	სამედიცინო მასაჟი
3	სასწავლო კურსის სწავლების ხანგრძლივობა	1 კრედიტი - 25 საათი. სულ 13,5 კრედიტი -337,5 საათი. აქედან საკონტაქტო დრო 245 საათი, დამოუკიდებელი დრო 92,5 საათი. საკონტაქტო დრო განაწილებილია შემდეგნაირად: - ლექცია - სამუშაო ჯგუფში მუშაობა - 225 საათი; გამოცდები 20 საათი. 15 სასწავლო კვირა.
4	სასწავლო კურსის შინაარსი	სასწავლო კურსი მოიცავს სამკურნალო მასაჟის ძირითად კონცეფციებს, მეთოდებს, პრინციპების და ფაქტების ასათვისებლად აუცილებელ ინფორმაციას. გართულებული ამოცანების შესასრულებლად აუცილებელი ნაბიჯებისა და პროცესების გაცნობიერებას. სასწავლო კურსი აყალიბებს პროფესიულ სტუდენტის თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარს, სხვადასხვა სიტუაციაში სათანადო მეთოდების, ინსტრუმენტებისა და მასალების ადეკვატურად შერჩევას. სამკურნალო მასაჟის სფეროს სპეციფიკური საკითხების, საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების, უცხო ენის ეფექტურად გამოყენებას. წარმოქმნილი პრობლემების გადასაჭრელად მათ შეფასებას და ანალიზის უნარს. ის საკმარისად მოტივირებული იქნება ისეთი რთული პროფესიის დაუფლებისათვის, როგორცაა სამკურნალო მასაჟი.
5	მიზანი	სასწავლო კურსის მიზანია: აღზარდოს პროფესიონალი მასაჟისტები, რომლებსაც თეორიული და პრაქტიკული კურსების გავლის შემდეგ ექნებათ პროფესიასთან დაკავშირებული ზოგადი და კონკრეტული კონცეფციების ცოდნა და ამ ცოდნის გამოყენების უნარი გარკვეული დამოუკიდებლობით პრაქტიკული საქმიანობისას. კერძოდ პროფესიული სტუდენტი შეძლებს ჩაატაროს სხვადასხვა მეთოდით მასაჟის სამკურნალო კურსი, როგორცაა კლასიკური მასაჟი, რიტმული მასაჟი, ჰიდრომასაჟი, შარკო, წყალქვეშა და მშრალი გაჭიმვების მეთოდების ჩატარება. პროფესიული სტუდენტი შეისწავლის გართულებულ სიტუაციებში კრიტიკული აზროვნების უნარს, სამუშაოს დაგეგმვას აუცილებელი ნაბიჯების გაცნობიერებით, პრაქტიკული უნარ-ჩვევების ფართო სპექტრის გამოყენებას, ინსტრუმენტებისა და მასალის სწორ შერჩევას და შესაბამისი მეთოდის გამოყენებას. საჭიროების მიხედვით ადეკვატური საინფორმაციო წყაროების კვალიფიციური გამოყენება ან დროული კომუნიკაცია, როგორც კოლეგებთან, ასევე სხვა პროფესიონალებთან; მას შეეძლება უცხო ენაზე მარტივი კომუნიკაცია და შესაბამისი წყაროების ეფექტურად გამოყენების

ა(ა)იპ - საზოგადოებრივი კოლეჯი
„ადამიანი და ბუნება“

		<p>უნარი, საკუთარ განათლებაზე პასუხისმგებლობის აღება პროფესიული წინსვლის მიზნით, ადამიანის ჯანმრთელობასთან და სიცოცხლესთან, ასევე ეთიკურ საკითხებთან დაკავშირებულ ღირებულებათა მწყობრი სისტემის შექმნა.</p> <p>შეუძლია ჰიდრომასაჟი, შარკო, წყალქვეშა და მშრალი გაჭიმვების მეთოდების ჩატარება.</p>
6	შესწავლის წინაპირობები	-----
7	სასწავლო საქმიანობა და სწავლის მეთოდები	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ლექცია - თეორიული სწავლება, სალექციო კურსებითა და შესაბამისი ლიტერატურით, სასწავლო მულაჟების (ანატომიური მულაჟი - ჩონჩხი, გადაუდებელი დახმარების თოჯინა) და სხვა თვალსაჩინოებები (სასწავლო ვიდეო კასეტები, ანატომიური პლაკატები და სხვა); ➢ სამუშაო ჯგუფში მუშაობა 3 კაციან ჯგუფებში, კითხვა პასუხის რეჟიმში, სიტუაციური მაგალითები, ვიდეოფილმები, სამკაცინან ჯგუფებში ერთმანეთზე ვარჯიში ფუნქციურ საწოლთან; ➢ გამოცდები წერითი და ზეპირი.
8	შეფასების სისტემა, კრიტერიუმები და მეთოდები	<p>სასწავლო კურსის მაქსიმალური შეფასება 100 ქულის ტოლია. დასკვნითი გამოცდა 0-40 ქულა; შუალედური შეფასება 0 - 60 ქულა, თითოეული საკითხი ფასდება 0-3 ქულა, სულ 0-33 ქულა (შეფასების კრიტერიუმში აქტივობა და ტესტის შესრულების ხარისხი); ერთი შუალედური შეფასების გამოცდა 0-9 ქულა, სულ 27 ქულა. დასკვნით გამოცდაზე დაშვების წინაპირობაა მინიმუმ შუალედური შეფასების გამოცდის ჩათვლით 30 ქულა.</p> <p>შეფასების სისტემა უშვებს:</p> <p>ა) ხუთი სახის დადებით შეფასებას:</p> <p>ა.ა) (A) ფრიადი - მაქსიმალური შეფასების 91% და მეტი;</p> <p>ა.ბ) (B) ძალიან კარგი - მაქსიმალური შეფასების 81 - 90%;</p> <p>ა.გ) (C) კარგი - მაქსიმალური შეფასების 70 - 80%;</p> <p>ა.დ) (D) დამაკმაყოფილებელი - მაქსიმალური შეფასების 61 - 70%;</p> <p>ა.ე) (E) საკმარისი - მაქსიმალური შეფასების 50 - 60%;</p> <p>ბ) ორი სახის უარყოფით შეფასებას:</p> <p>ბ.ა) (FX) ვერ ჩააბარა - მაქსიმალური შეფასების 41 - 50%, რაც ნიშნავს, რომ პროფესიულ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;</p> <p>ბ.ბ) (F) ჩაიჭრა - მაქსიმალური შეფასების 40% და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ პროფესიული სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი. პროფესიულ სტუდენტს უფლება აქვს, გავიდეს დამატებით გამოცდაზე დასკვნით გამოცდაზე უარყოფითი შეფასების მიღების შემთხვევაში, არანაკლებ 10 დღეში.</p>
9	სასწავლო რესურსი/ლიტერატურა	<p>ძირითადი სასწავლო მასალა - სალექციო კურსები;</p> <p>ავალიანი ნ. მანუალოვი თერაპია, 1993, თბილისი სახ. უნივერსიტეტი.</p> <p>დუბროვსკი ა. ვ. დუბროვსკი ვ.ი. სამკურნალო მასაჟი, 2001, მოსკოვი.</p>

ა(ა)იპ - საზოგადოებრივი კოლეჯი
„ადამიანი და ბუნება“

		<p>ვასიჩკინი ვ. ყველაფერი მასაჟის შესახებ, 2002. მოსკოვი ჰაუშკა მ. რიტმული მასაჟი დოქ. იტა ვეგმანის მიხედვით, ლაიერ მ. პრაქტიკული სახელმძღვანელო რიტმული შეხელებებისთვის ვეგმან/ჰაუშკას მიხედვით, 2003, ბერლინი ჰაინე რ. ანთროპოსოფიული თვალთახედვა მოვლის საქმეში. მოვლა, როგორც შემოქმედებითი ამოცანა, 2010, თბილისი ფოლდი მ. კუბიკ შ. ლიმფოლოგიის სახელმძღვანელო, 1993, შტუტგარდი, იენა, ნიუ-იორკი. ფოლდი მ. შტროსენროითერი რ. ლიმფის მანუალური დრენაჟის საფუძვლები, 2000, მიუნხენ, იენა. იუნგე ფ. იუნგე ვ. ზეთის დისპერსიული აბაზანები იუნგეს მიხედვით, 2013, მოსკოვი</p>
10	სწავლის შედეგები	<p>სასწავლო კურსი პროფესიულ სტუდენტს უვითარებს ზოგად და დარგობრივ უნარებს:(ცოდნა და გაცნობიერება; ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი; დასკვნის გაკეთების უნარი, კომუნიკაციის უნარი; სწავლის უნარი; ღირებულებები).</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ შეუძლია პროცედურის ჩატარებისას გაითვალისწინოს დაავადების მიმდინარეობა; ➤ შეუძლია დაგეგმვა და პროცესის მოდელირება პაციენტის მდგომარეობის, ასაკის და დაავადების გათვალისწინებით; ➤ დარღვევის შემთხვევაში აკეთებს დამოუკიდებელ დასკვნას, მკურნალი ექიმის შენიშვნების გათვალისწინებით; მიმართავს პრობლემის გადაჭრის გზებს. ➤ შეუძლია საკუთარი თავის დაცვა სხეულებრივი და მენტალური პრობლემებისაგან, პროფესიული მოვალეობის შესრულების დროს (განსაკუთრებით ინფექციის კერაში მუშაობისას); ➤ იცავს ანტისეპტიკისა და ასეპტიკის პრინციპებს; ➤ შეუძლია ინფორმირება; ➤ შეუძლია თანამშრომლობა პაციენტის მკურნალობის პროცესში ჩართულ სხვა მედპერსონალთან და მის უახლოეს მიკროსოციუმთან, პაციენტის მიმართ არ კარგავს კეთილგანწყობას; ➤ იცავს პაციენტებთან, კოლეგებთან ურთიერთობის ეთიკურ და სამართლებრივ ნორმებს, მოქმედებს მათ შესაბამისად; ➤ შეუძლია პროფესიული კომპეტენციის ფარგლებში აუცილებელი და გამოსაყენებელი ინფორმაციის, შინაგანაწესის, ხელშეკრულებისა და სხვა საჭირო ინფორმაციის წაკითხვა გააზრება; ➤ შეხების განსაკუთრებული უნარების ჩამოყალიბება; ➤ შეუძლია მარტივი კომუნიკაცია უცხო ენაზე; ➤ იცის კომპიუტერული საოფისე პროგრამები; ➤ შეუძლია შესაბამისი ლიტერატურის გამოყენება. ➤ ამ სწავლების შედეგად კურსდამთავრებულს შეეძლება პროგრამაში ჩადებული თეორიული ცოდნითა და პრაქტიკული უნარ-ჩვევებით სრული მანიპულირება. ➤ შეუძლია ჰიდრომასაჟი, შარკო, წყალქვეშა და მშრალი გაჭიმვების მეთოდის ჩატარება.

ა(ა)იპ - საზოგადოებრივი კოლეჯი
„ადამიანი და ბუნება“

11	მასწავლებელი/მასწავლებლები; საკონტაქტო ინფორმაცია	<p>ჰაიკე დამსი (შვეიცარია) - ხელმძღვანელი განათლების სფეროში, რიტმული მასაჟი იტა ვეგმანის მიხედვით, პრესელის მასაჟი, +41627710647, E-mail: info@heike-dahms.ch</p> <p>ლია ავალიანი - ექიმი-მასაჟისტი, ტელ.: 995 593 168461</p> <p>ლალი ზაუტაშვილი - ლიმფოლოგი, რიტმული მასაჟის სპეციალისტი, ტელ.: 995 599 202495</p>
----	--	---

სასწავლო კურსის თემების გადანაწილება საათების/კვირების მიხედვით			
სასწავლო პერიოდი (დღე)	საათების რაოდენობა/აქტივობა	თემის დასახელება	სასწავლო რესურსი/ლიტერატურა
1 კვირა	ლექცია-10 სთ/ სამუშაო ჯგუფში მუშაობა-5სთ/ შეფასება; სულ - 15 სთ	სამასაჟე გარემო, სამასაჟე ინვენტარი, მასაჟის ჰიგიენა; სამედიცინო მასაჟის მეთოდთა ძვალ-სახსროვანი (ართროზები) დაავადებების დროს; სამედიცინო მასაჟის მეთოდთა სქოლიოზების და ხერხემლის სხვა დეფორმაციების დროს; სამკურნალო მასაჟი ბრტყელტერფიანობის დროს; კლასიკური მასაჟი არტერიული ჰიპერტონიის ავადმყოფთა კომპლექსურ მკურნალობაში.	ავალიანი ნ. მანუალოტი თერაპია, თბილისის სახ. უნივერსიტეტი, 1993წ.; დუბროვსკი ა. ვ. დუბროვსკი ვ.ი. სამკურნალო მასაჟი, მოსკოვი, 2001წ.; ვასილკინი ვ. ყველაფერი მასაჟის შესახებ, მოსკოვი, 2002წ.; სალექციო კურსი
2 კვირა	ლექცია-10სთ/ სამუშაო ჯგუფში მუშაობა-5სთ/ შეფასება; სულ - 15 სთ	სამედიცინო მასაჟი დუნე და სპასტიკური დამბლების დროს; დიფერენცირებული სამედიცინო მასაჟი საყრდენ-მამოძრავებელი აპარატის დაზიანებით ავადმყოფთა რეაბილიტაციაში; სამედიცინო მასაჟისა და სამკურნალო ვარჯიშების უკუზვენებები მწვავე ინფექციური დაავადებების დროს.	ავალიანი ნ. მანუალოტი თერაპია, თბილისის სახ. უნივერსიტეტი, 1993წ.; დუბროვსკი ა. ვ. დუბროვსკი ვ.ი. სამკურნალო მასაჟი, მოსკოვი, 2001წ.; ვასილკინი ვ. ყველაფერი მასაჟის შესახებ, მოსკოვი, 2002წ.; სალექციო კურსი
3 კვირა	ლექცია-10სთ/ სამუშაო ჯგუფში	სამედიცინო მასაჟის მეთოდთა ახალშობილებში; ბავშვის ორგანიზმის	ავალიანი ნ. მანუალოტი თერაპია, თბილისის სახ.

ა(ა)იპ - საზოგადოებრივი კოლეჯი
„ადამიანი და ბუნება“

	<p>მუშაობა-5სთ/ შეფასება;</p> <p>სულ - 15 სთ</p>	<p>ანატომიურ-ფიზიოლოგიური თავისებურებები; ერთ წლამდე ბავშვის ემოციური და ფსიქომოტორული განვითარება; ახალშობილ ბავშვთა სამედიცინო მასაჟი: სხეულის უკანა და წინა ზედაპირების მასაჟი; ახალშობილი ბავშვის მთლიანი სხეულის კლასიკური მასაჟი.</p>	<p>უნივერსიტეტი, 1993წ.; დუბროვსკი ა. ვ. დუბროვსკი ვ.ი. სამკურნალო მასაჟი, მოსკოვი, 2001წ.; ვასიჩკინი ვ. ყველაფერი მასაჟის შესახებ, მოსკოვი, 2002წ.; სალექციო კურსი</p>
<p>4 - კვირა</p>	<p>ლექცია-10სთ/ სამუშაო ჯგუფში მუშაობა-5სთ/შეფასება;</p> <p>სულ - 15 სთ</p>	<p>სამედიცინო მასაჟი თანდაყოლილი: კისერმრუდობის, ბარძაყის ამოვარდნილობისა და დისპლაზიის დროს, ტერფმრუდობის დროს; სამედიცინო მასაჟის მეთოდიკა: ჭიპის თიაქარის, რაქიტის, ცენტრალური ნერვული სისტემის ფუნქციების დარღვევის, რესპირატორული დაავადებების, მხრის წნულის დაზიანებების; ბავშვთა ცერებრალური დამბლის დროს; ახალშობილ ბავშვთა ცურვა.</p>	<p>ავალიანი ნ. მანუაღური თერაპია, თბილისის სახ. უნივერსიტეტი, 1993წ.; დუბროვსკი ა. ვ. დუბროვსკი ვ.ი. სამკურნალო მასაჟი, მოსკოვი, 2001წ.; ვასიჩკინი ვ. ყველაფერი მასაჟის შესახებ, მოსკოვი, 2002წ.; სალექციო კურსი</p>
<p>5 კვირა</p>	<p>ლექცია-10სთ/ სამუშაო ჯგუფში მუშაობა-5სთ/ შუალედური გამოცდა 4 სთ. სულ - 19 სთ</p>	<p>ტაილანდური მასაჟის ცნება, მისი შესრულების ძირითადი პრინციპები, უკუჩვენებები; ტაილანდური მასაჟის ილეთები, რომლებიც სრულდება: ჯდომით პოზაში, ზურგზე წოლის დროს, გვერდზე წოლის დროს, მუცელზე წოლის დროს; ტაილანდური მასაჟის რთული, კომპლექსური ილეთების ათვისება; მთელი სხეულის ტაილანდური მასაჟი; ტაილანდური მასაჟის ჩატარების პრინციპები საყრდენ-მამოძრავებელი აპარატის პათოლოგიების დროს. ჰიდრომასაჟი, შარკო, წყალქვეშა და მშრალი გაჭიმვების მეთოდიკების ჩატარება.</p>	<p>ავალიანი ნ. მანუაღური თერაპია, თბილისის სახ. უნივერსიტეტი, 1993წ.; დუბროვსკი ა. ვ. დუბროვსკი ვ.ი. სამკურნალო მასაჟი, მოსკოვი, 2001წ.; ვასიჩკინი ვ. ყველაფერი მასაჟის შესახებ, მოსკოვი, 2002წ.; სალექციო კურსი</p>

ა(ა)იპ - საზოგადოებრივი კოლეჯი
„ადამიანი და ბუნება“

6 კვირა	<p>ლექცია-10სთ/ სამუშაო ჯგუფში მუშაობა-5სთ/შეფასება;</p> <p>სულ 15 სთ</p>	<p>რიტმული შეხვედრის (რშ) ძირეული ფორმების გამეორება; სხვადასხვა დაავადების დროს რშ შეცვლილი მიმართულებით მუშაობის პრონციპები; სამკურნალო - ზეთის დისპერსიული აბაზანები (დოქტ. იუნგეს მიხედვით) სხვადასხვა დაავადების დროს; მცენარეული ეთერზეთების ზემოქმედების თავისებურებები; რიტმული მასაჟის (რმ) ძირეული ფორმების გამეორება.</p>	<p>ჰაუშკა მ. რიტმული მასაჟი დოქ. იტა ვეგმანის მიხედვით, ლაიერ მ. პრაქტიკული სახელმძღვანელო რიტმული შეხვედრებისთვის ვეგმან/ჰაუშკას მიხედვით, 2003, ბერლინი ჰაინე რ. ანთროპოსოფიული თვალთახედვა მოვლის საქმეში. მოვლა, როგორც შემოქმედებითი ამოცანა, 2010, თბილისი იუნგე ფ. იუნგე ვ. ზეთის დისპერსიული აბაზანები იუნგეს მიხედვით, 2013, მოსკოვი სალექციო კურსი</p>
7 კვირა	<p>ლექცია 10სთ/სამუშაო ჯგუფში მუშაობა 5სთ შუალედური გამოცდა 4სთ სულ 19სთ</p>	<p>პაციენტზე დაკვირვება, დაკვირვების კრიტერიუმები, სამედიცინო გუნდში მუშაობის თავისებურებები, მასაჟის პროცედურების თანხლები დოკუმენტაცია</p>	<p>ლაიერ მ. პრაქტიკული სახელმძღვანელო რიტმული შეხვედრებისთვის ვეგმან/ჰაუშკას მიხედვით, 2003, ბერლინი ჰაინე რ. ანთროპოსოფიული თვალთახედვა მოვლის საქმეში. მოვლა, როგორც შემოქმედებითი ამოცანა, 2010, თბილისი</p>
8 კვირა	<p>ლექცია-10სთ/ სამუშაო ჯგუფში მუშაობა-5სთ/ შეფასება სულ - 15 სთ</p>	<p>რმ-ის ჩატარების მეთოდოდიკა სხვადასხვა დაავადების დროს და ძირეული ფორმების მეტამორფოზები</p>	<p>ჰაუშკა მ. - რიტმული მასაჟი იტა ვეგმანის მიხედვით. ადამიანზე სწავლების საფუძვლები, 2002წ.; სალექციო კურსი</p>
9 კვირა	<p>ლექცია-10სთ/ სამუშაო ჯგუფში მუშაობა-5სთ/ შეფასება; სულ - 15 სთ</p>	<p>რმ საყრდენ-მამოძრავებელი სისტემის პათოლოგიების და ტრავმების დროს</p>	<p>ჰაუშკა მ. - რიტმული მასაჟი იტა ვეგმანის მიხედვით. ადამიანზე სწავლების საფუძვლები, 2002წ.; სალექციო კურსი</p>
10 კვირა	<p>ლექცია-10სთ/ სამუშაო ჯგუფში მუშაობა-5სთ/ შეფასება;</p>	<p>რმ ნევროლოგიური დაავადებების დროს</p>	<p>ჰაუშკა მ. - რიტმული მასაჟი იტა ვეგმანის მიხედვით. ადამიანზე სწავლების საფუძვლები, 2002წ.;</p>

ა(ა)იპ - საზოგადოებრივი კოლეჯი
„ადამიანი და ბუნება“

	სულ - 15 სთ		სალექციო კურსი
11 კვირა	ლექცია-10სთ/ სამუშაო ჯგუფში მუშაობა-5სთ შუალედური გამოცდა 4სთ სულ - 19 სთ	რმ მეან-გინეკოლოგიაში და ბავშვებთან სხვადასხვა პათოლოგიის დროს	ჰაუშკა მ. - რიტმული მასაჟი იტა ვეგმანის მიხედვით. ადამიანზე სწავლების საფუძვლები, 2002წ.; სალექციო კურსი
12 კვირა	ლექცია-10სთ/ სამუშაო ჯგუფში მუშაობა-5სთ/ შეფასება; სულ - 15 სთ	რმ ფსიქიატრიული აშლილობების დროს, მენტალური და ფიზიკური შეზღუდვების დროს.	ჰაუშკა მ. - რიტმული მასაჟი იტა ვეგმანის მიხედვით. ადამიანზე სწავლების საფუძვლები, 2002წ.; სალექციო კურსი.
13 კვირა	ლექცია-10სთ/ სამუშაო ჯგუფში მუშაობა-5სთ/ შეფასება; სულ - 15 სთ	რმ ნივთიერებათა ცვლისა და გამომყოფი სისტემების პათოლოგიის დროს	ჰაუშკა მ. - რიტმული მასაჟი იტა ვეგმანის მიხედვით. ადამიანზე სწავლების საფუძვლები, 2002წ.; სალექციო კურსი.
14 კვირა	ლექცია-10სთ/ სამუშაო ჯგუფში მუშაობა-5სთ/ შეფასება; სულ - 15 სთ	ლიმფის მანუალური დრენაჟის ზოგადი პრინციპები; პირველადი და მეორადი ლიმფედემების მკურნალობა კომპლექსური განტვირთვის თერაპიის საშუალებით.	ჰაუშკა მ. - რიტმული მასაჟი იტა ვეგმანის მიხედვით. ადამიანზე სწავლების საფუძვლები, 2002წ.; ფოლდი მ. კუბიკ შ. ლიმფოლოგიის სახელმძღვანელო, 1993, შტუტგარდი, იენა, ნიუ- იორკი. ფოლდი მ. შტროსენროითერი რ. ლიმფის მანუალური დრენაჟის საფუძვლები, 2000, მიუნხენ, იენა.

ა(ა)იპ - საზოგადოებრივი კოლეჯი
„ადამიანი და ბუნება“

15 კვირა	ლექცია-10სთ/ სამუშაო ჯგუფში მუშაობა-5სთ/ დასკვნითი გამოცდა 8 სთ. სულ - 23 სთ	რმ და ლიმფის მანუალური დრენაჟის როლი რეაბილიტაციის პროცესში. ოპერაციული მკურნალობის, სხივური და ქიმიო თერაპიების შემდგომი რეაბილიტაციის კომპონენტები	ფოლდი მ. კუბიკ შ. ლიმფოლოგიის სახელმძღვანელო, 1993, შტუტგარდი, იენა, ნიუ- იორკი. ფოლდი მ. შტროსენროითერი რ. ლიმფის მანუალური დრენაჟის საფუძვლები, 2000, მიუნხენ, იენა. ჰაუშკა მ. - რიტმული მასაჟი იტა ვეგმანის მიხედვით. ადამიანზე სწავლების საფუძვლები, 2002წ.;
----------	--	--	--

ხელმოწერა: